

ALKOHOLNA CIROZA JETRE I POREMEĆAJ ATEROGENIH FAKTORA U PLAZMI

*Bojan Mladenović^{1,2}, Aleksandar Nagorni^{1,2}, Goran Bjelaković^{1,2},
Bijana Radovanović Dinić^{1,2}, Nikola Mladenović⁴, Nebojša Arsić³*

Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Niš, Srbija¹

Klinika za gastroenterologiju i hepatologiju, Klinički centar, Niš, Srbija²

Dom zdravlja, Medveđa, Srbija³

Institut za kardiovaskularne bolesti Sremska Kamenica, Srbija⁴

Kontakt: Bojan Mladenović
Blagoja parovića 18/2 Niš, Srbija
mail: bovail@gmail.com

Alkohol se metaboliše alkoholnom dehidrogenazom do acetaldehida, pa aldehid dehidrogenazom uz acetil koenzima-A do acetata. Tako nastali vodonik prihvata nikotinamid adenin dinukleotid, te se akumuliraju masne kiseline u jetri. Ciroza jetre nastaje unosom alkohola od 80 g/dan za muškarce, a 20 g/dan za žene. Cilj studije bio je da se utvrdi profil aterogenih faktora plazme bolesnika sa alkoholnom cirozom jetre u odnosu na bolesnike sa cirozom jetre uzrokovanim HCV infekcijom i odredi njihov dijagnostički značaj. Studija upoređuje ukupni holesterol (TC), trigliceride (Tg), visoke-gustine lipoprotein holesterol (HDL-C), niske-gustine lipoprotein holesterol (LDL-C) i apolipoproteine (ApoA1 i ApoB) u plazmi bolesnika sa alkoholnom cirozom jetre i bolesnika sa cirozom jetre i HCV infekcijom. Izračunavan je i upoređivan odnos TC/HDL-C i ApoB/ApoA1 i LDL-C/HDL-C u obe grupe bolesnika. Studija uključuje 37 bolesnika sa alkoholnom cirozom jetre, prosečne starosti 52,65 godina (SD-6,73), koji su konzumirali alkoholne napitke prosečno 8,67 godine (SD-1,96) i 35 bolesnika sa cirozom jetre i HCV infekcijom. Žena je bilo 21,62%, a 78,38% muškaraca sa alkoholnom cirozom jetre; 34,29% žena i 65,71% muškaraca sa cirozom jetre izazvanom HCV-om. Prosečne vrednosti Tg su 11,91 mmol/l (SD-2,51), TC 14,63 (SD-2,62), LDL-C 8,77 mmol/l (SD-2,19), HDL-C 0,41 mmol/l (SD-0,09), apolipoprotein-B 4,01 g/l (SD-0,18), apolipoprotein-A1 0,51 g/l (SD-0,08) kod alkoholne ciroze jetre, a u HCV cirozi Tg su prosečne vrednosti 8,62 mmol/l (SD-2,31), TC 9,67 (SD-2,39), LDL-C 6,12 mmol/l (SD- 1,78), HDL-C 0,76 mmol/l (SD-0,09), apolipoprotein-B 2,38 g/l (SD-0,16), i apolipoprotein-A1 0,98 g/l (SD-0,05). Odnos apolipoprotein-B/apolipoprotein-A1 može poslužiti kao dijagnostički marker prisustva alkoholne ciroze i bolji je pokazatelj aterogenog rizika. *Acta Medica Medianae* 2016;55(3):38-43.

Ključne reči: alkohol, ciroza jetre, aterogeni, plazma